

**ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА**

A Member of NBG Group

БЪЛГАРИЯ

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И ПРОГНОЗИ

Август, 2011

България: Ключови индикатори

	2009	2010	2011 е
Растеж БВП (%) у/у	-5.50%	0.20%	2.8%*
Инфлация ИПЦ към края на годината (%)	0.60%	4.50%	4.8%*
Безработица (%)	9.10%	9.20%	9.2%**
Текуща сметка/БВП (%)	-9.90%	-1.00%	1.50%*
Търговско салдо EUR млн	-4 174	-2 401	-2993**
ПЧИ EUR млн	3 821	1 639	2150**
Държавен дълг и държавно гарантиран дълг/БВП (%)	15.5%	16.7%	15.2%*
Бюджетен излишък/БВП (%)	0.90%	-4.00%	-2.2%*
Средна доходност 10 годишни ДЦК	5.50%	4.72%	3.68%*

Източник: БНБ, прогнози, Министерство на финансите*, ОББ**

ЦИТИРАНИТЕ ДАННИ В БЮЛЕТИНА
СА ПОСЛЕДНИТЕ ДАННИ,
ПУБЛИКУВАНИ В ОФИЦИАЛНИТЕ
ИЗТОЧНИЦИ КЪМ 31 АВГУСТ 2011

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА
ДИРЕКЦИЯ ГЛАВЕН ИКОНОМИСТ
СОФИЯ 1040, УЛ. СВЕТА СОФИЯ 5

Главен икономист:
Петя Цекова

Главен анализатор
Зафира Бюклиева

За периода януари – юли 2011 текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на EUR 987.5 млн. (2.5% от БВП)

Брутният външен дълг в края на юли 2011 е EUR 36 172.8 млн. или 91.8% от БВП

Чуждестранните резерви нарастват до EUR 13.1 млрд. към края на август 2011

Сезонно изгладените данни на БВП показват растеж от 0.3% през второто тримесечие на 2011 година спрямо първото тримесечие и растеж от 2.0% на годишна база

През август 2011 общият показател на бизнес климата се покачва с 1.1 пункта спрямо предходния месец

Индексът на потребителските цени намалява до 4.1% на годишна база през август 2011

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юли 2011 нараства с 8.4% в сравнение със същия месец на 2010 година

По предварителни данни през юли 2011 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, нараства с 1.5% в сравнение с юни 2011 година

Продажбите на дребно спадат с 2.8% на годишна база през август 2011

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2011 е BGN 940 и се увеличава с 3.8% на годишна база

Бюджетният дефицит възлиза на EUR 374.3 млн. или 0.95% от БВП за периода януари-август 2011

Фискалният резерв възлиза на EUR 2.56 млрд. към края на август 2011

Публичният дълг нараства до EUR 5.39 млрд. към края на юли 2011

През август 2011 годишният прираст на *широките пари* (паричният агрегат М3) е 9.4%

В края на август 2011 вътрешният кредит възлиза на BGN 51.971 млрд. и нараства с 4.4% на годишна база

Индексите на акциите на българския капиталов пазар отчетоха спад в края на август 2011

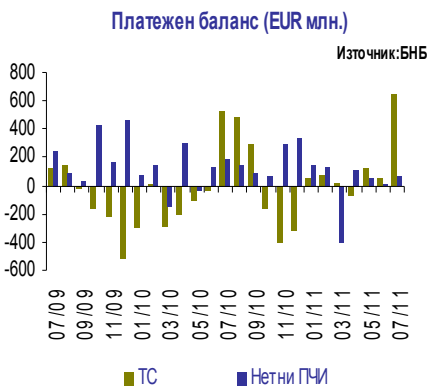
Постоянно увеличение на сделките с ипотекирани имоти през август 2011

През август 2011 привлечените средства на банковата система нарастват с 0.6% на месечна база и достига BGN 65.3 млрд

ВЪНШЕН СЕКТОР

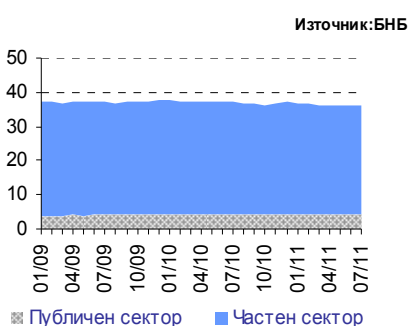
1. Платежен баланс

За периода януари – юли 2011 текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза за на EUR 987.5 млн. или 2.5% от БВП

За януари – юли 2011 текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на EUR 987.5 млн. (2.5% от БВП) при дефицит от EUR 224.2 млн. (0.6% от БВП) за януари – юли 2010. За юли 2011 текущата сметка е положителна в размер на EUR 641.7 млн. при положителна в размер на EUR 532.6 млн. за същия месец на миналата година. Основен фактор за нарастването е по-високото търговско салдо (със EUR 117.4 млн.). За януари – юли 2011 текущата сметка е положителна – EUR 885.8 млн. (2.3% от БВП) при дефицит от EUR 390.8 млн. (1.1% от БВП) за януари – юли 2010. Основен фактор за увеличението на салдото по текущата сметка е по-ниският търговски дефицит (с EUR 998.5 млн.). Търговското салдо за януари – юли 2011 е отрицателно в размер на EUR 590.5 млн. (1.5% от БВП) при отрицателно салдо от EUR 1589 млн. (4.4% от БВП) за януари – юли 2010. За юли 2011 то е положително – EUR 50.7 млн. при отрицателно салдо от EUR 66.7 млн. за юли 2010. Износът (FOB) за януари – юли 2011 е за EUR 11 473.4 млн. при EUR 8361.1 млн. за януари – юли 2010, което е увеличение с 37.2% при ръст на годишна база от 30.1% за януари – юли 2010. През юли 2011 износът (FOB) е EUR 1834.8 млн. при EUR 1528.3 млн. за юли 2010, което е повишение с 20.1% при увеличение на годишна база от 48.5% за юли 2010. Вносът (FOB) за януари – юли 2011 е EUR 12 064 млн. при EUR 9950.1 млн. за януари – юли 2010. На годишна база той нараства с 21.2% при увеличение на годишна база от 8.6% за януари – юли 2010. През юли 2011 вносът (FOB) е EUR 1784.1 млн. при EUR 1595 млн. през юли 2010, което е увеличение с 11.9% при ръст на годишна база от 18.2% за юли 2010. Салдото по услугите за януари – юли 2011 е положително в размер на EUR 1264.7 млн. при положително салдо от EUR 1026.6 млн. за януари – юли 2010. За юли 2011 салдото по статията е положително – EUR 623.8 млн. при положително от EUR 596.5 млн. за юли 2010. Салдото по статията Доход за януари – юли 2011 е отрицателно в размер на EUR 919.6 млн. при отрицателно салдо от EUR 810.9 млн. за януари – юли 2010. За юли т.г. салдото по статията също е отрицателно – EUR 153.6 млн. при отрицателно от EUR 146.2 млн. за юли 2010. Нетните постъпления от текущи трансфери за януари – юли 2011 възлизат на EUR 1131.2 млн. (2.9% от БВП) при EUR 982.5 млн. (2.7% от БВП) за януари – юли 2010. За юли 2011 статията Текущи трансфери, нето е положителна в размер на EUR 120.8 млн. при положителна от EUR 149 млн. за юли 2010. Капиталовата сметка за януари – юли 2011 е положителна. Тя е EUR 101.7 млн. при положителна от EUR 166.6 млн. за януари – юли 2010. Финансовата сметка за януари – юли 2011 е отрицателна – EUR 1700.9 млн. при отрицателна сметка от EUR 584.7 млн. за януари – юли 2010. Преките инвестиции в чужбина за януари – юли 2011 са EUR 66.6 млн. при EUR 118 млн. за януари – юли 2010. Преките чуждестранни инвестиции в страната нарастват със EUR 183.8 млн. (0.5% от БВП) при увеличение от EUR 775.6 млн. (2.2% от БВП) за януари – юли 2010. За юли 2011 преките инвестиции в страната се увеличават с EUR 84.1 млн. при увеличение от EUR 210.4 млн. през юли 2010. Портфейлните инвестиции – активи за януари – юли 2011 се увеличават с EUR 23 млн. при увеличение от EUR 364.6 млн. за януари – юли 2010. Портфейлните инвестиции – пасиви за януари – юли 2011 намаляват със EUR 170.8 млн. За януари – юли 2010 те се понижават със EUR 142.9 млн. Други инвестиции – активи за януари – юли 2011 нарастват с EUR 1270.9 млн. при намаление от EUR 508.4 млн. за януари – юли 2010. За юли 2011 други инвестиции – активи нарастват с EUR 560.7 млн. при отчетен спад от EUR 42.4 млн. през юли 2010. Други инвестиции – пасиви за януари – юли 2011 намаляват с EUR 319.2 млн. при спад от EUR 1223.6 млн. за януари – юли 2010. За юли 2011 други инвестиции – пасиви намаляват със EUR 181.6 млн. при намаление от EUR 247.2 млн. за юли 2010. За отчетния период статията Грешки и пропуски има положителна стойност в размер на EUR 178.5 млн. За януари – юли 2010 статията е също положителна – EUR 7 млн. Общият баланс за януари – юли 2011 е отрицателен в размер на EUR 534.9 млн. при отрицателен общ баланс от EUR 801.9 млн. за януари – юли 2010. За януари – юли 2011 резервните активи на БНБ намаляват с EUR 534.9 млн. при отчетен спад от EUR 801.9 млн. за същия период на 2010. През юли 2011 те се увеличават с EUR 37.7 млн. при увеличение от EUR 369.8 млн. за юли 2010.

Брутен външен дълг, EUR млрд.

2. Брутен външен дълг

Брутният външен дълг в края на юли 2011 е EUR 36 172.8 млн. или 91.8% от БВП

Брутният външен дълг в края на юли 2011 е EUR 36 172.8 млн. (91.8% от БВП), което е с EUR 869.5 млн. по-малко в сравнение с края на 2010 (EUR 37 042.3 млн., 102.8% от БВП). В сравнение с края на юли 2010 (EUR 37 003.6 млн.) брутният външен дълг намалява с EUR 830.8 млн. В края на юли 2011 дългосрочните задължения са EUR 25 315.8 млн. (70% от дълга), а краткосрочните – EUR 10 857 млн. (30% от дълга). Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на юли 2011 е EUR 2742.9 млн. (7% от БВП). Спрямо края на 2010 (EUR 2873 млн., 8% от БВП) той намалява със EUR 130.2 млн. В сравнение с края на юли 2010 (EUR 2834.3 млн.) дългът на сектора намалява с EUR 91.5 млн. Външните задължения на сектор Банки са EUR 6388 млн. (16.2% от БВП). Те намаляват с EUR 473.8 млн. (6.9%) спрямо края на 2010. В сравнение с края на юли 2010 (EUR 7047 млн.) дългът на сектора

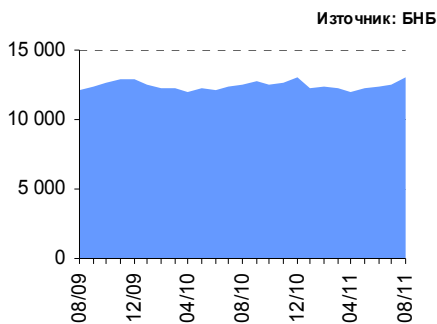
намалява с EUR 659 млн. Дългът на Други сектори е EUR 12 472.8 млн. Той нараства спрямо края на 2010 с EUR 84.4 млн. В сравнение с края на юли 2010 (EUR 12 195 млн.) дългът на сектора нараства с EUR 342.3 млн. В края на юли 2011 вътрешнофирменото кредитиране е EUR 14 569.1 млн., което е с EUR 349.9 млн. (2.3%) по-малко в сравнение с края на 2010. Спрямо края на юли 2010 (EUR 14 991.8 млн.) дългът на сектора намалява с EUR 422.8 млн. През януари – юли 2011 извършените плащания по обслужването на brutния външен дълг са EUR 3827 млн. (9.7% от БВП) при EUR 4951.8 млн. (13.7% от БВП) за същия период на 2010. През януари – юли 2011 получените кредити и депозити от нерезиденти са EUR 2659.8 млн. (6.7% от БВП) при EUR 3282.5 млн. (9.1% от БВП) за същия период на 2010. От тях, за отчетния период, EUR 121.8 млн. (4.6%) са за сектор Държавно управление, EUR 834.4 млн. (31.4%) за сектор Банки, EUR 709.5 млн. (26.7%) за Други сектори, а EUR 994.1 млн. (37.4%) са за вътрешнофирмено кредитиране. Нетният външен дълг в края на юли 2011 е EUR 16 690.3 млн. Той намалява с EUR 1481.8 млн. в сравнение с края на 2010 (EUR 18 172 млн.). Като процент от БВП в края на юли 2011 той е 42.4%, понижавайки се с 8.1 процентни пункта спрямо края на 2010 (50.4%). Намалението се дължи както на намалението на brutния външен дълг (с EUR 869.5 млн.), така и на увеличението на brutните външни активи (с EUR 612.3 млн.). В края на юли 2010 нетният външен дълг е EUR 19 506 млн. или 54.1% от БВП.

3. Чуждестранни резерви

Чуждестранните резерви нарастват до EUR 13.1 млрд. към края на август 2011

По данни на Централната банка (БНБ) към края на август 2011 чуждестранните резерви нарастват с 4.6% на месечна база (EUR 577.7 млн.) и достигат до EUR 13.1 млрд. Увеличението продължава за четвърти пореден месец от началото на годината. Към края на август 2011 депозитът на правителството нараства с 1.9% (EUR 42.9 млн.) и заема 17.6% от общия размер на чуждестранните резерви спрямо 21.3% за предходната година. Депозитът на търговските банки и сметките на другите депозитори също са с положителен принос, като нарастват с съответно с 8.2% и 4.1% на месечна база. Депозитът на управление „Банково“ и парите в обръщение продължават да отчитат ръст (съответно с 8.1% и с 1.4% на месечна база). На годишна база, общият размер на чуждестранните резерви се увеличава с 4.8%, нараствайки спрямо ръста от 1.2% на годишна база за предходния месец. От началото на годината, резервите са нараснали с 0.8%. Съотношението на чуждестранните резерви към краткосрочния дълг нараства на 115% към края на юли 2011, увеличавайки се от 112.6% към края на 2010.

Чуждестранни резерви

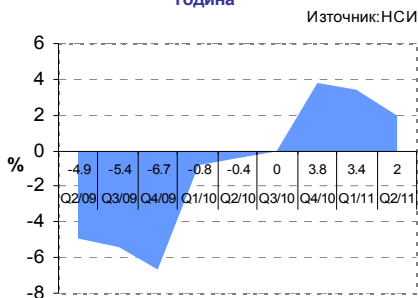
II. РЕАЛЕН СЕКТОР

1. Брутен вътрешен продукт

Сезонно изгладените данни на БВП показват растеж от 0.3% през второто тримесечие на 2011 година спрямо първото тримесечие и растеж от 2.0% на годишна база

По предварителни данни производеният брутен вътрешен продукт през второто тримесечие на 2011 възлиза на BGN 18804 млн. по текущи цени. На човек от населението се падат BGN 2511.6 от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.3587 лева за щатски долар, БВП възлиза на USD 13839.8 млн. и съответно USD 1848.5 на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на EUR 9 614.3 млн., като на човек от населението се падат EUR 1284.1. Създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност през второто тримесечие на 2011 възлиза на BGN 16290 млн. по текущи цени. Индустиалният сектор увеличава относителния си дял в добавената стойност на икономиката с 2.3 процентни пункта през второто тримесечие на 2011 спрямо същото тримесечие на предходната година и достига до 33.4%. Относителният дял на добавената стойност, реализирана от дейностите в сферата на услугите, е 60.8 %, което е с 3.4 процентни пункта по-малко спрямо съответния период на предходната година. Относителният дял на аграрния сектор в добавената стойност на икономиката се увеличава с 1.1 процентни пункта и достига до 5.8% през второто тримесечие на 2011 година. За индивидуално потребление на населението през второто тримесечие на 2011 година се изразходва 70.1% от произведения БВП. Инвестициите (брутообразуване в основен капитал) формират 21.1% от произведения БВП. Външнотърговското салдо от стоки и услуги е отрицателно в размер на 414 млн. лева и заема дял от 2.2% в структурата на БВП. изгладените данни на БВП показват растеж от 0.3% през второто тримесечие на 2011 година спрямо предходното тримесечие. През второто тримесечие на 2011 спрямо същото тримесечие на предходната година ръстът на БВП е 2.0%. През второто тримесечие на 2011 спрямо първото, brutната добавена стойност в икономиката нараства с 0.6%. Според предварителните данни за второто тримесечие на 2011 крайното потребление бележи ръст с 0.5%. Бруто капиталобразуването в основен капитал отбелязва ръст с 3%. През второто тримесечие износът на стоки и услуги намалява с 1.3%, а вносът отбелязва нарастване с 0.8% спрямо предходното тримесечие.

Темп на прираст на БВП спрямо съответния период на предходната година

сечие. През второто тримесечие на 2011 спрямо същото тримесечие на предходната година брутната добавена стойност нараства с 1.5%, като динамиката ѝ се определя основно от регистрираните ръстове в индустрия със 7.7%, професионални дейности, научни изследвания, административни и спомагателни дейности с 8.6% и други дейности в икономиката с 13.2%. Аграрният сектор, строителството, търговията, транспортът и хотелите, здравеопазването и образованието имат отрицателен принос в добавената стойност и отчитат намаление през разглеждания период. По отношение на компонентите на крайното използване основен принос за регистрирания положителен икономически растеж има износът на стоки и услуги от 12.2%, вносът на стоки и услуги, бруто капиталобразуването в основен капитал и индивидуалното потребление, които се увеличават съответно със 7.5, 8.4 и 1.4%. Колективното крайно потребление отчита спад спрямо съответното тримесечие на предходната година с 1.3%.

2. Бизнес климат

През август 2011 общият показател на бизнес климата се покачва с 1.1 пункта спрямо предходния месец

През август 2011 общият показател на бизнес климата се покачва с 1.1 пункта спрямо предходния месец. По-добър бизнес климат се регистрира в промишлеността и търговията на дребно, докато в строителството и сектора на услугите има известно влошаване на стопанската конюнктура. За да се достигне дългосрочното средно равнище на показателя, все още остават 8.8 пункта.

Промишленост. В сравнение с юли съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ нараства с 2.0 пункта и е само с 2.1 пункта под нивото на дългосрочната си средна стойност. Анкетата отчита повишен оптимизъм на мениджърите по отношение на настоящото бизнес състояние на предприятията, като за първи път след декември 2008 показателят минава над дългосрочното си средно равнище. Настоящата производствена активност също се оценява като увеличена, макар осигуреността на производството с поръчки леко да намалява поради свиване на поръчките за износ. Същевременно се покачват и запасите от готова продукция. В краткосрочна перспектива мениджърите остават оптимистично настроени по отношение както за бизнес състоянието, така и за дейността, но оптимизмът е малко поумерен, което се отразява и на очакванията за персонала през следващите три месеца. През август балансовият показател за заетите намалява с 2.3 пункта. Основният фактор, ограничаващ развитието на бизнеса в отрасъла, продължава да бъде несигурната икономическа среда, който е все още над обичайната си средна стойност за последните десет години. Същевременно последната анкета отчита известно увеличение на проблемите, свързани със слабости в икономическото законодателство, като вече над една пета от предприятията срещат подобни затруднения. През август се регистрира известно свиване на очакванията за увеличение на цените в промишлеността през следващите три месеца.

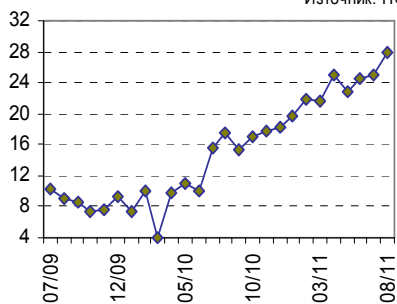
Строителство. Съставният показател „бизнес климат в строителството“ се понижава с 5.7 пункта през август поради по-резервираните мнения на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията и увеличения песимизъм в очакванията им за следващите шест месеца. След известен оптимизъм през миналия месец, оценките и очакванията на мениджърите отново се влошават, което е симптом за несигурността на стопанската конюнктура в строителството. Основните фактори, затрудняващи дейността в отрасъла, продължават да бъдат несигурната икономическа среда и финансовите проблеми, като през август отрицателното им влияние се засилва - съответно с 6.9 и 13.2 пункта. Анкетата отчита и увеличение на негативното въздействие на фактора „недостатъчно търсене“ - с 6.8 пункта. Все пак, макар и колебливо, строителната активност бавно се възстановява. Балансовият показател се е отдръпнал с 45.9 пункта от най-ниската си точка за последните три години. Положителен момент в стопанската конюнктура е и намалението на броя на клиентите със закъснения в плащанията. По отношение на цените в сектора на строителството през следващите три месеца не се очаква увеличение.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ през август нараства с 10.8 пункта в сравнение с предходния месец, като за първи път след края на 2008 надхвърля дългосрочната си средна стойност с 0.3 пункта. Подобрени са както оценките за настоящото бизнес състояние на предприятията, така и очакванията за следващите шест месеца. Повишен оптимизъм има и по отношение на очакванията за продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца. Все пак през август конюнктурата в търговията на дребно остава нестабилна, тъй като факторът „несигурна икономическа среда“ засилва отрицателното си влияние върху развитието на бизнеса - с 9.1 пункта. По отношение на продажните цени преобладаващите очаквания на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Услуги. През август 2011 съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ е с 3.2 пункта под юлското си равнище. Това понижение е в резултат от изместването на оценките и очакванията на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията от „по-добро“ или „полошо“ към запазване на „същото“ състояние. Същата умереност се наблюдава и в мненията им относно търсенето на услуги и заетите в отрасъла. По отношение на факторите, които са

Бизнес климат за периода
07/09-08/11

Източник: НСИ

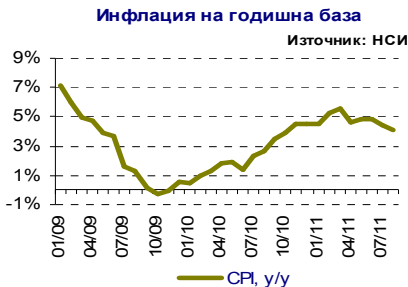

пречка за дейността в сектора на услугите, конкуренцията в бранша измества несигурната икономическа среда и бележи нов дългосрочен максимум (54.2%) от 2002 насам. По отношение на продажните цени в сектора на услугите не се очаква повишение през следващите три месеца.

3. Инфлация

Индексът на потребителските цени намалява до 4.1% на годишна база през август 2011

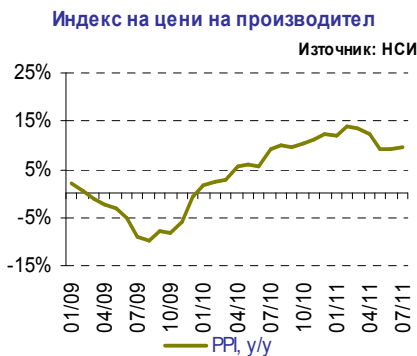
Индексът на потребителските цени намалява до 4.1% спрямо отчетените 4.4% на годишна база през юли 2011. На месечна база, потребителските цени намаляват с 0.3%. През месеца хранителните цени продължават да поддържат низходящия си тренд поради сезонни ефекти. Цените на облеклото, домакинските уреди, заниманията през свободното време също отчитат намаление. От началото на годината инфлацията възлиза на 1.5%. Хармонизираният индекс на инфлацията, използван като бенчмарк при въвеждането на еврото намалява до 3.1% през август спрямо 3.4% на годишна база през юли. На месечна база индексът намалява с 0.1% след отчетеното му нарастване от 0.4% за предходния месец юли.

4. Индекс на цени на производител

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юли 2011 нараства с 8.4% на годишна база

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юли 2011 е с 0.7% над равнището от предходния месец. Увеличение на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 3.3%, в преработващата промишленост - с 0.6%, и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 0.5%. В преработващата промишленост по-значително увеличение на цените спрямо предходния месец се наблюдава при производството на основни метали - с 2.2%, при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1.0%, и при производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 0.8%. Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през юли 2011 нараства с 8.4% в сравнение със същия месец на 2010 година. Цените се увеличават в добивната промишленост - с 11.9%, в преработващата промишленост - с 11.6%, и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 1.3%. Увеличение на цените в преработващата промишленост спрямо юли 2010 г. е отчетено при: производството на хранителни продукти - с 18.0%; производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 10.6%; производството на основни метали - с 10.4%. Намаление на цените се наблюдава при производството на изделия от други неметални минерални суровини - с 1.6%, и при производството на превозни средства, без автомобили - с 0.7%.

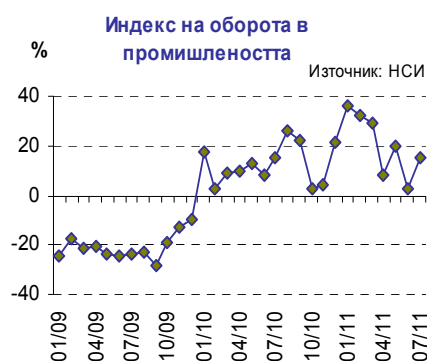

Общият индекс на цени на производител през юли 2011 нараства с 0.9% спрямо предходния месец. По-високи цени са регистрирани в добивната промишленост - с 2.3%, в преработващата промишленост - с 1.0%, и при производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 0.6%. По-съществено увеличение на цените в преработващата промишленост се наблюдава при производството на основни метали - с 2.8%, и при производството на дървен материал и изделия от него, без мебели - с 1.3%, а намаление е отчетено при обработката на кожи; производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 3.6%, и при производството на хранителни продукти - с 1.0%. През юли 2011 г. се увеличава с 9.4% в сравнение със същия месец на 2010 година. В преработващата промишленост нарастването на цените на производител е 11.3% спрямо юли 2010 година. По-съществено увеличение е регистрирано при производството на основни метали - с 19.2%, при производството на хранителни продукти - с 16.4%, и при производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 8.5%, а намаление се наблюдава при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 2.2%, и при производството на изделия от други неметални минерални суровини - с 1.1%.

5. Промислено производство

По предварителни данни през юли 2011 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, нараства с 1.5% на месечна база

През юли 2011 календарно изгладеният индекс на промишленото производство нараства с 6.2% спрямо съответния месец на 2010 година. През юли 2011 спрямо предходния месец производството в добивната промишленост нараства с 11.3%, производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 9.1%, докато в преработващата промишленост е регистрирано намаление - с 0.6%. По-значителен спад в преработващата промишленост се наблюдава при производството на текстил и изделия от текстил, без облекло - с 16.6%, при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 12.3%, при производството на тютюневи изделия - с 8.3%, при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 4.6%. Ръст е регистриран при производството на напитки - с 5.2%, производството на основни метали - с 5.0%, производството на хранителни продукти и производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 3.6%. На годишна база увеличение на промишленото производство, изчислено от календарно изгладените данни, е отчетено в добивната промишленост - с 10.3%, в производството и разпределението на електрическа и топлинна

енергия и газ - със 7.4%, и в преработващата промишленост - с 5.9%. Регистриран е ръст в производството на продукти за междинно потребление (9.6%), в производството на инвестиционни продукти (5.6%) и в производството на енергийни продукти (4.7%).

6. Търговия на дребно и търговия на едро

Продажбите на дребно спадат с 2.8% на годишна база през август 2011

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ през юли 2011 оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени намалява с 0.7% в сравнение с предходния месец. През юли 2011 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 2.8% под равнището от същия месец на предходната година. Оборотът през юли 2011 спрямо същия месец на 2010 нараства в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки с 3.9%. Намаление е регистрирано в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 8.2%, в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 5.5%, в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 3.4%, в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 1.8%, и в търговията на дребно с храни, напитки и тютюневи изделия - с 0.3%.

7. Доходи и разходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2011 е BGN 940 и се увеличава с 3.8% на годишна база

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2011 е BGN 940 и спрямо същото тримесечие на 2010 се увеличава с 3.8%. Основната част от общия доход на домакинствата (82.5%) се формира от получаваната работна заплата и пенсиите. Основен източник на доход на домакинствата продължава да бъде работната заплата. Доходите от работна заплата през второто тримесечие на 2011 средно на лице от домакинството са BGN 494, което е с 8.4% повече спрямо същото тримесечие на миналата година. Същевременно относителният дял на работната заплата в общия доход нараства от 50.3 на 52.5%, или с 2.2 процентни пункта. Вторият по значение източник на доходи за българските домакинства са доходите от пенсиите. Относителният им дял в общия доход намалява с 1.3 процентни пункта и съставлява 30.0% от него. Доходите от пенсии през второто тримесечие на 2011 спрямо същото тримесечие на предходната година почти се запазват и са BGN 282 средно на лице от домакинство. През второто тримесечие на 2011 доходите от самостоятелна заетост средно на лице от домакинството нарастват спрямо същото тримесечие на миналата година и достигат BGN 75. Относителният им дял слабо се повишава с 1.2 процентни пункта и представлява 8.0% от общия доход. Другите доходи от социално осигуряване и социални помощи през второто тримесечие на 2011 имат сравнително малко значение за формирането на общия доход на домакинствата. За периода те се повишават с 8.3%, като достигат BGN 32 средно на лице от домакинството, а относителният им дял се повишава незначително с 0.1 процентни пункта и представлява 3.3% от общия доход. През второто тримесечие на 2011 относителният дял на паричния доход на домакинствата в общия доход почти се запазва и достига 98.2% от него.

Общият разход на лице от домакинство през второто тримесечие на 2011 е BGN 870 и се увеличава спрямо същото тримесечие на 2010 с 8.2%. Разходите за храна и жилище (енергия, горива, вода и др.) имат най-голям дял при формиране на общия разход и представляват 49.5%. Най-съществено перо от бюджета на българските домакинства са разходите за храна и безалкохолни напитки. Като абсолютни стойности те се увеличават с 1.9% и през второто тримесечие на 2011 са BGN 316 средно на лице от домакинството. Относителният им дял в общия разход намалява с 2.2 процентни пункта и представлява 36.4% от него през второто тримесечие на 2011 година. Разходите за дома (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане) се понижават от BGN 137 през второто тримесечие на 2010 на BGN 135 средно на лице от домакинство през същото тримесечие на 2011 година. Делът им в общия разход незначително се понижава с 1.5 процентни пункта и достига 15.6%. Разходите за здравеопазване се увеличават с 11.5% през второто тримесечие на 2011 спрямо същото тримесечие на миналата година и възлизат на BGN 51 средно на лице. Делът им в общия разход е 5.8% и се увеличава незначително с 0.1 процентни пункта спрямо същото тримесечие на 2010 година. Увеличават се разходите за транспорт и съобщения с 6.0% и достигат 97 лв. средно на лице, а относителният им дял намалява от 11.4 на 11.1%. Разходите за алкохолни напитки и цигари се увеличават с 2.2% и през второто тримесечие на 2011 възлизат на BGN 39 средно на лице от домакинството. Техният относителен дял в общия разход е 4.5%, което е с 0.2 процентни пункта по-малко в сравнение с второто тримесечие на 2010 година. Увеличават се разходите за облекло и обувки с 18.5% и през второто тримесечие на 2011 те са BGN 27 средно на лице. Делът им в общия разход е 3.1%, което е с 0.3 процентни пункта повече в сравнение с второто тримесечие на 2010 година.

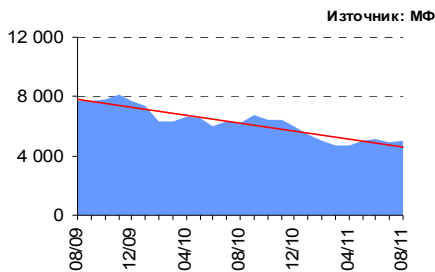
III. ФИСКАЛЕН СЕКТОР

1. Държавен бюджет

Бюджетният дефицит възлиза на EUR 374.3 млн. или 0.95% от БВП за периода януари-август 2011

За периода януари-август 2011 държавният бюджет отчита дефицит от BGN 732 млн. (EUR 374.3 млн.), като намалява с 52.4% на годишна база. Дефицитът представлява 0.95% от прогнозния БВП, отчетеното съотношение от 0.93% от БВП за предходния месец и 2.18% от БВП към края на август 2010. За периода януари-август 2011 общият размер на бюджетните приходи нараства номинално с 6.1% и реално с 1.3% на годишна база, като МФ обяснява това с по-високите данъчни приходи, вкл. ръст от 13.1% на годишна база на непреките данъци. Социалните и здравните осигуровки също отчитат нарастване. За периода януари-август 2011 общият размер на бюджетните разходи нарастват с 0.8% на годишна база, поради по-високият размер разходи отчетени в здравната система и по-високите разходи за издръжка. Само за месец август 2011, бюджетът отчита дефицит от BGN 11.5 млн. и намалява спрямо отчетения дефицит от BGN 306 млн. за август 2010. Номиналните и коригираните с инфлацията приходи нарастват съответно с 18.7% и с 14.1% на годишна база. За период от една година бюджетните разходи нарастват с 1.9%, но техният темп намалява спрямо отчетените над 5% ръст за предходните два месеца. Министерството на финансите очаква бюджетният дефицит да бъде под 2.5% от прогнозния БВП за 2011. Според пролетната прогноза на ЕК бюджетният дефицит на България ще достигне 2.75% от БВП към края на 2011.

Фискален резерв (BGN млн.)

2. Фискален резерв

Фискалният резерв възлиза на EUR 2.56 млрд. към края на август 2011

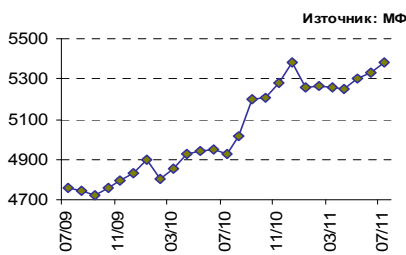
Към края на август 2011 фискалният резерв нараства с 2.4% на месечна база и достига до BGN 5 млрд. (EUR 2.56 млрд.) след еднократното му нарастване от 5.3% на месечна база за предходния месец. На годишна база фискалният резерв намалява с 18.9%, спрямо отчетения спад от 22.8% на годишна база в края на юли 2011. От началото на годината фискалният резерв е намалял с 16.8% или с BGN 1.01 млрд. Неснижаемата граница на фискалният резерв е определена от Парламента с бюджета за тази година в размер на BGN 4.5 млрд. и не е променяна след направената ревизия от миналата година.

3. Държавен дълг

Публичният дълг нараства до EUR 5.39bp към края на юли 2011

През юли 2011 общият държавен дълг, с изключение на държавните гаранции, нараства с 1% на месечна база и с 9.3% на годишна база до EUR 5.39 млрд. в резултат на новата емисия ДЦК пласирани на вътрешния пазар и флукуациите във валутния курс. По този начин годишната експанзия при дълга отчита ръст спрямо отчетеното нарастване от 7.8% през предходния месец. Вътрешният дълг нараства с 0.8% на месечна база, но относителният му дял в общия дълг се запазва на 38.6%, както е бил през юни, но нараства спрямо отчетения дял от 31.8% за същия период на предходната година. През юли 2011 външният държавен дълг нараства с 1.1% на месечна база. Общият публичен дълг заема 13.9% от прогнозата за годишния БВП. Отделно от това, 1.6% от БВП се заемат от държавните гаранции, които нарастват с 0.1% в сравнение с предходния месец, в резултат от флукуациите във валутния курс.

Държавен дълг, EUR млн.

IV. ПАРИЧЕН СЕКТОР

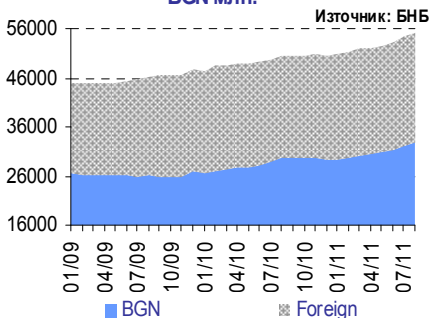
1. Парично предлагане

През август 2011 годишният прираст на широките пари (паричният агрегат М3) е 9.4%

През август 2011 годишният прираст на широките пари (паричният агрегат М3) е 9.4% при 9.4% през юли 2011 година. В края на август т. г. те са BGN 55.243 млрд. (71.7% от БВП3) при BGN 54.513 млрд. към юли 2011 (70.7% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през август т. г. с 6.8% на годишна база (5.2% годишен ръст през юли 2011 година). В края на август т. г. депозитите в Неправителствения сектор са BGN 46.834 млрд. (60.8% от БВП). Годишният им темп на прираст е 12.6% при 12.2% през юли 2011 година. Депозитите на Нефинансови предприятия са BGN 13.637 млрд. (17.7% от БВП) в края на август 2011 година. В сравнение със същия месец на 2010 те нарастват с 11.7% (12.3% годишен ръст през юли 2011 година). Депозитите на Финансови предприятия се увеличават с 19.8% на годишна база през август т. г. (9.9% годишен ръст през юли 2011) и в края на месеца достигат BGN 4.129 млрд. (5.4% от БВП). Депозитите на Домакинства и НТО-ОД са BGN 29.068 млрд. (37.7% от БВП) в края на август 2011 година. Те нарастват с 12% спрямо същия месец на 2010 (12.5% годишен ръст през юли 2011 година).

2. Нетни вътрешни активи и вътрешен кредит

Парично предлагане (М3)
BGN млн.

В края на август 2011 вътрешният кредит възлиза на BGN 51.971 млрд. и нараства с 4.4% на годишна база

Нетните вътрешни активи са BGN 50.709 млрд. в края на август 2011 година. Те се увеличават с 3.8% спрямо същия месец на 2010 (3.6% годишен ръст през юли 2011 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на BGN 51.971 млрд. и нараства с 4.6% (4.4% годишен ръст през юли 2011 година). На годишна база, през отчетния месец, вземанията от Неправителствения сектор се повишават с 3.7%, достигайки BGN 53.128 млрд. (2.9% ръст през юли 2011 година). В края на август 2011 кредитите за Неправителствения сектор са BGN 52.206 млрд. (67.7% от БВП) при BGN 52.093 млрд. към юли т. г. (67.6% от БВП). Годишният им темп на нарастване е 3.3% (2.5% годишен ръст през юли 2011 година). Изменението в размера на кредитите за Неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните 12 месеца е BGN 403.8 млн. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са BGN 169.9 млн. (в т.ч. 1 млн. лв. през август т. г.), а обратно изкупените кредити – 647.8 млн. лв. (в т.ч. 3.6 млн.лв. през август 2011 година). Кредитите за Нефинансови предприятия се повишават с 6.1% на годишна база през август т. г. (4.8% ръст през юли 2011) и в края на месеца достигат BGN 32.414 млрд. (42.1% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са BGN 18.980 млрд. (24.6% от БВП) в края на август 2011 година. Те намаляват с 0.4% спрямо същия месец на 2010 (0.5% годишен спад през юли 2011 година). В края на отчетния месец жилищните кредити са BGN 8.787 млрд. и нарастват с 2.2% (2.5% ръст през юли 2011 година). Потребителските кредити възлизат на BGN 7.599 млрд. и са по-малко с 0.7% спрямо август 2010 г. (1% спад през юли 2011 година). На годишна база други кредити намаляват с 2.8% (2% годишен спад през юли 2011), като достигат BGN 884.7 млн. Кредитите, предоставени на Финансови предприятия, са BGN 812.6 млн. в края на август 2011 година. В сравнение с август 2010 те намаляват с 14.2% (13.4% годишен спад през юли 2011 година).

V. КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индексите на акциите на БФБ-София отчетоха спад в края на август 2011

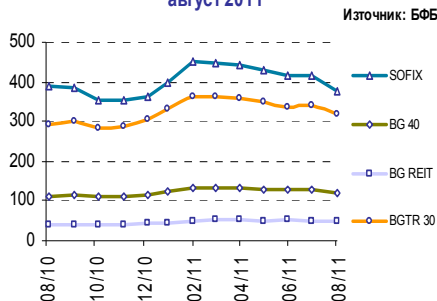
В края на месец август 2011 индексът на сините чипове SOFIX, който обхваща 15-те най-ликвидни акции, търгувани на българския капиталов пазар спадна с 38.61 процентни пункта до 378.15 точки. Индексът BG40, който включва 40-те най-често търгувани акции спадна до 121.25 точки спрямо 129.51 точки отчетени към края на предходния месец юли 2011. Общият оборот на регулирания пазар в края на август намалява до BGN 368,000 (USD271,000/188,000 EUR) спрямо BGN 520,428 (USD382,507/266,127 EUR), отчетени през последната сесия на месец юли. Индустиалната група Химимпорт бе сред най-печелившите компании затваряйки на цена от 2.37 лева. Инвестиционният фонд за недвижима собственост Адванс Терафонд е водещ при губещите компании, попадащи в обхвата на SOFIX, приключвайки последната сесия на август с цена 1.37 лева за акция и 50 продадени акции. За период от един месец индексът BG-REIT, който отразява представянето на инвестиционните фондове за недвижима собственост достига до 48.85 точки, като почти запазва нивото си от края на юли 2011, когато отчита 48.99 точки. Към края на август 2011 индексът BG TotalReturn30, който обхваща компании със свободно движение на поне 10% от акциите с еднакъв относителен дял, намаля до 317.55 точки спрямо 340.71 точки към края на юли 2011.

VI. НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

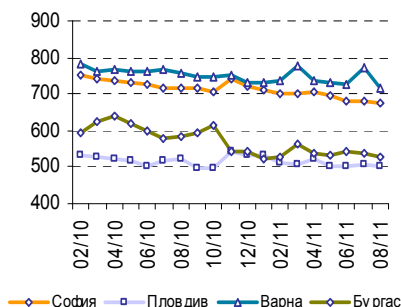
Постоянно увеличение на сделките с ипотекирани имоти

Според агенции за продажба на недвижими имоти, сделките с ипотекирани жилища на търгове при съдия-изпълнител или директно от длъжник, който продава, за да се издължи на кредитора, вече са почти половината от пазара. Освен евтините жилища се предлагат и луксозни, които обаче са 3-4 пъти под стойността им отпреди година. Например апартамент от 140 кв. м в столичния кв. "Лозенец", на бул. "Яворов", стартира на търг с цена от BGN 273 хил., което прави по около 950 евро на квадрат. Ако първата продажба не успее, вероятно цената ще слезе още поне със 100-150 евро на квадрат, което е изгодно за район с едни от най-високите цени от години. На пазара в София все повече се предлагат и жилищата по трийсетина хиляди лева, въпреки че в повечето случаи става дума за панелни жилища в "Люлин", "Ботунец" или "Овча купел" с площ 40-60 квадрата. За такава сума преди началото на кризата можеше да се купят 4-5 кв. м жилище. Подобни оферти има и за апартаменти в по-големите градове на страната. В Пловдив за BGN 32 хил. може да се купи апартамент от 68 кв. м, във Варна за BGN42 хил. е обявен за продан нов апартамент с пазарна стойност около 80 хил. лв., в Стара Загора за BGN 30 хил. се предлага апартамент от 65 квадратни метра. Ако тенденцията да се предлагат за продажба все нови и нови имоти се запази, до края на годината те ще увеличат пазарния си дял до над 50 процента. Предпоставките за това са налице, още повече, че част от преминалите във владение на кредиторите жилища се пускат за продажба и чрез отделни агенции при улеснени за купувача условия, тъй като процедурата при съдия-изпълнителя е все още доста бавна.

Стойности на четирите индекса за периода август 2010 - август 2011

Цени на имотите в четирите най-големи града в България

VII. БАНКОВ СЕКТОР

През август 2011 привлечените средства на банковата система нараства с 0.6% на месечна база и достига BGN 65.3 млрд

През август 2011 кредитните институции се придържат към модела си на поведение, който гарантира съхраняване на стабилността на банковата система. Запазва се доверието в банковия сектор и отделните кредитни институции. Това намира израз в по-нататъшния растеж на привлечените средства, които достигат BGN 65.3 млрд. (нарастване с 0.6%, или BGN 358 млн. спрямо предходния месец). Съществен принос има ресурсът от институции, различни от кредитни, който е увеличен с 1.7%. Продължава устойчивият растеж на депозитите от граждани и домакинства. С месечното им увеличение с 0.8% (BGN 240 млн.) техният дял в общия размер на привлечените средства в системата нараства до 46%. Ликвидността на банковата система остава висока, като съотношението на ликвидните активи към сумата на пасивите вече е 26.05% (при 25.17% в края на юли). През месеца се забавя темпът на растеж на класифицираните активи. Реализираните месечни лихвени и нелихвени приходи превишават оперативните разходи (включително и за обезценка) и в резултат на това печалбата на банковия сектор се повишава с BGN63 млн. до BGN439 млн. Общата сума на активите на системата нараства с BGN 638 млн. до BGN 76.3 млрд. поради увеличения привлечен ресурс и капитал. През месеца е регистриран растеж на паричните средства - 430 млн. лв. (6.1%) и на портфейлите с ценни книжа – BGN 192 млн. (3.5%). Запазва се резидентната структура на дълговите инструменти – над ¾ от тях са от местни емитенти. Намаление е отчетено при вземанията от кредитни и некредитни институции. През август брутните кредити (без тези за кредитни институции) нарастват със BGN 190 млн. (0.4%). Определящ е растежът в корпоративния сегмент – 0.5% (BGN 187 млн.). Незначителното увеличение в експозициите на дребно е резултат от нарастването на жилищните ипотечни и потребителските заеми (с около 0.1% и за двата сегмента). Спрямо юли размерът на балансовия капитал се увеличава с 2.2% (BGN 221 млн.) и възлиза на BGN 10.3 млрд. През месеца нараства доходът от текущата година, допълнен от растежа на емитирания капитал (BGN 22 млн.) и резервите (BGN 137 млн.).

Показатели за финансово посредничество (% от БВП)			
	08/10	07/11	08/11
Нефинансови предприятия	43.3%	41.9%	42.1%
Финансови предприятия	1.3%	1.0%	1.1%
Домакинства и НТООД	27.1%	24.6%	24.6%
Потребителски кредити	10.9%	9.8%	9.9%
Жилищни кредити	12.2%	11.4%	11.4%
Депозити на НФИ и др. клиенти	64.8%	65.5%	66.3%
Активи на банковата система	100.6%	98.2%	99.1%

Източник: Паричен отчет на БНБ, баланс на банковата система, Министерство на финансите БВП 2010, 2011

Депозити = депозити на НФИ и др. клиенти + депозити от ДФИ
От 01/2007 депозити, различни от кредитни институции

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ**ВЪНШЕН СЕКТОР****ТЕКУЩА СМЕТКА**

Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсации на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси.

Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете, използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно европейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена „страна на произход“.
- при износа - страната партньор е тази, която ще консумира стоките наречена „страна на потребление“.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническият транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информацията от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътническият транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на произведението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценките за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Националният статистически институт. Оценките на размера на разходите, направени по време на едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 лв. прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сепълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 евро, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния

От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 лв. прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 евро, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010 г. За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 лв., както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 лв. След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсации на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж "Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и "Компенсация на наетите - кредит" на платежния баланс на България" (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услуги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприемаческите и присъединителните фондове на Европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина“ е подстатия на статията „Текущи трансфери, кредит“ в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценките на емигрантските преводи се базират на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансфериращи по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на Евростат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 г. бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички трансакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции.

• Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10% от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната трансакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи трансакции между тях. Трансакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задължителност, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив.

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчетаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж "European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report", March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10% от дяловия/акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под *търговски кредит* се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се изключват транзакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените транзакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дълг.

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в *Грешки и пропуски (нето)*, както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

• Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицита на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до транзакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсовите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – ПРОИЗВОДСТВЕН МЕТОД - НАЦИОНАЛНО НИВО

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брунтата добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - МЕТОД НА ДОХОДИТЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутният опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - РАЗХОДИ ЗА КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външнотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

НАБЛЮДЕНИЕ НА БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИТЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА, СТРОИТЕЛСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетиранието на мениджърите се провежда два пъти в годината - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата година спрямо инвестициите през предходната година. Въз основа на данните, получени от октомврийското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата година спрямо инвестициите през предходната година, както и прогнозните инвестиции през следващата година спрямо инвестициите през текущата година.

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Наблюдението събира информация за мненията на потребителите по въпроси, свързани с тяхното финансово състояние, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията и други. Предлаганите варианти на отговор са представени в петстепенна категорийна скала. Получените резултати са под формата на баланси, които от своя страна се изчисляват като разлика между относителните дялове на позитивните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5. Съставният показател на доверието се изчислява като средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние и спестяванията на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t-1$.

ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към Еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t-3$.

ИНДЕКСИ НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО, ИНДЕКСИ НА ОБОРОТА В ПРОМИШЛЕНОСТТА Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

ИНДЕКСИ НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВЪТРЕШНИЯ И НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произведени и продадени от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между brutните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Brutните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Brutните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

РАБОТНА СИЛА

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на възраст 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в България. Характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица, което се определя като **наблюдаван период**.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период, които: 1) извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход; 2) не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. Наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителен дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брутните вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брутните вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банковите резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата *паричен мултипликатор*.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Паричният мултипликатор е функция на съотношението *пари извън банките / депозити* и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 г. по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 г. кредити и непогасените лихви по тях.

Останали позиции (нето) включват неклаифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100

SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) лева и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) лева; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една година да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) лева; 4) броят на сключените сделки през последната една година да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 г. – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 г. – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 г. – 25 (двадесет и пет) на сто

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) лева; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 г. – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 г. – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 г. – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) лева; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

ПАЗАРНИ ЦЕНИ НА ЖИЛИЩА

Статистическото изследване е предназначено за изчисляване на ценови индекси на жилища (апартаменти), построени по стандартни проекти и сравними по предварително определени параметри, постоянни в процеса на наблюдението. Целта е получаване на представителни данни за средни цени и индекси на жилища в областните градове и общо за страната. Обект на изследването са цените на реално продадени жилища (апартаменти) в областните градове. Данните дават възможност да се сравни общото ценово изменение на жилищата за текущото тримесечие спрямо предходното, а също така и за по-дълъг период.

Интерпретираната в бюлетина цифрова информация е осигурена от надеждни институционални източници и Обединена Българска Банка не може да се ангажира официално с прецизността и пълнотата на използваните данни. Този материал не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти. Повече информация по темата на предложението изследване можете да получите при допълнително поискване. За контакти: Главен икономист, Петя Цекова, тел. (359 2)811 2980, e-mail sekova_p@ubb.bg; Главен анализатор, Зафура Бюклиева тел. (359 2) 811 2981 e-mail bojuklieva_z@ubb.bg